

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА"

**ХРОНІКА
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА**

Інформаційний бюлетень
2011 р. Вип. 4 (52)

Харків 2012

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка: інформ. бюл. 2011. Вип. 4 (52) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка» ; [уклад.: О.П. Куніч, А. М. Перепеча, А.А. Тіщенко]. – Х., 2011. – 53 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г. Короленка протягом жовтня-грудня 2011 року.

Укладачі: О. П. Куніч
А. М. Перепеча
А. А.Тіщенко

Редакційна колегія: І. Г. Левченко
І. Я. Лосієвський, д-р філол. наук, засл. працівник
культури України
С.М. Миценко

© Державний заклад «Харківська
державна наукова бібліотека
ім. В. Г. Короленка»

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка у жовтні-грудні 2011 року. Подано відомості про видання Бібліотеки, публікації у збірниках, періодичних та інших виданнях, працівників-ювілярів тощо.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Зауваження та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18
ХДНБ ім. В. Г. Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27

Факс: (057)731-11-01

E-mail: nmo.hdnb@yandex.ru

nmo@korolenko.org.ua

Оперативну інформацію про поточні чи майбутні події у Бібліотеці можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В.Г. Короленка за адресою: <http://korolenko.kharkov.com>.

**1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ
(жовтень-грудень)**

ЖОВТЕНЬ

1 жовтня. У відділі інформаційно-бібліографічної роботи відкрилися тематичні виставки «Дореволюційні видання у фонді інформаційно-бібліографічного відділу», «Інформаційно-бібліографічний відділ: історія та сучасність», присвячені 125-річчю Бібліотеки.

1-10 жовтня. Працівники соціокультурного центру в координації з іншими відділами Бібліотеки провели заходи з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек (декада відкритих дверей, екскурсії, виставки тощо).

3 жовтня. У відділі організації обслуговування користувачів розпочала роботу *Служба попереднього замовлення документів*. Служба працює у режимі он-лайн, дозволяючи читачам здійснювати попередні замовлення потрібних видань. Замовлення приймаються від користувачів усіх категорій протягом робочого дня на наступні 10 днів і виконуються у вказаний у вимозі термін.

- Працівники соціокультурного центру підготували фотовиставку *«Шанувальники бібліотеки: минуле і сьогодення»*, присвячену 125-річчю Бібліотеки. Експонувалися фотографії постійних читачів залу нових надходжень (науковців, митців), їхній життєпис, вітання улюбленої Бібліотеки з ювілеєм тощо.

- Працівники Німецького читального залу в Харкові брали участь в проєкті *«Заочний абонемент (Україна)» (одинадцятий етап)*, ініційованому Німецьким культурним центром «Гете-Інститут в Україні». Користувачам були представлені література з мовознавства, виховання, освіти, правознавства та інших галузей знання; белетристика; дитячі та юнацькі книги; аудіокниги; ігри для дітей та дорослих. Ці документи можна отримати за абонементом у Німецькому читальному залі Бібліотеки.

3-5 жовтня. Завідувач науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів І.Я. Лосієвський взяв участь у роботі Міжнародної конференції *«Збереження електронної інформації в інформаційному суспільстві: проблеми та перспективи»* (Москва), організованій ЮНЕСКО згідно з міжурядовою Програмою «Інформація для всіх». Конференція стала першим в історії ЮНЕСКО міжнародним міждисциплінарним форумом з цієї теми. У роботі заходу взяли участь понад 150 керівників та провідних спеціалістів найбільших бібліотек, архівів, музеїв, центрів науково-технічної інформації, науково-дослідних інститутів, університетів, міжнародних організацій, органів державної влади, засобів масової інформації, видавництв, інших установ та організацій з 37 країн світу. І.Я. Лосієвський був єдиним представником України на цьому форумі.

У прийнятій конференцією Московській декларації про збереження цифрової інформації підкреслюється, що на сучасному етапі розвитку соціуму майже відсутні міждержавні, державні, науково-технічні й технологічні основи реалізації на світовому та національно-державному рівні найважливішого завдання – збереження цифрової інформації про специфіку та досягнення сучасної цивілізації. Разом з цим, останнім часом формуються нові професійні підходи до вказаної проблеми, а московська конференція стала першим заходом з підготовки міжнародного конгресу ЮНЕСКО з питань збереження цифрової спадщини, який відбудеться у Ванкувері (Канада) у вересні 2012 р.

4 жовтня. У рамках роботи *Школи молодого винахідника* у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів опановували нові знання студенти Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ«ХПІ»), Харківського торговельно-економічного інституту (ХТЕІ), Київського національного торговельно-економічного університету, Харківського національного технічного університету будівництва та архітектури (ХДТУБА). Студентам були запропоновані оглядові тематичні екскурсії по Бібліотеці, завідувача відділом В.Г. Прохорова прочитала лекцію про історію відділу та патентні фонди Бібліотеки. Бібліографічний огляд віртуальних виставок, які висвітлюють історію патентних фондів, становлення та розвиток винахідництва на Харківщині, знайомлять з винахідниками сьогодення, провела методист І.В. Ігнатова.

5 жовтня. Працівники соціокультурного центру провели зустріч *«Поетична творчість молодіжних літературних об'єднань Харківщини»* за участю членів літературного об'єднання «Бочка» І. Зарудка, С. Онищенко, С. Ушкалова.

- В Австрійській бібліотеці відкрилася тематична виставка *«Австрія – країна мрій для тих, хто шукає натхнення»*. Чудові альпійські краєвиди Каринтії, Тиролю, Штирії, старовинні замки Шерборна, палац Бельведер, парки, всесвітньо відомі курорти Інсбрука, Зельдена, Шнеєберга не залишили байдужими жодного відвідувача Бібліотеки. Окремий розділ виставки був присвячений творчості видатних композиторів Австрії В.А. Моцарта, Г. Малера, Й. Штрауса, Й. Брамса, Й. Гайдна, Ф. Крейслера, які своєю творчістю зробили Відень центром музичних інновацій. Родзинкою експозиції стали матеріали про відомих політичних діячів Австрії Леопольда I, Карла VI, Йосифа II, які були меломанами і з повагою ставилися до класичної музики.

6 жовтня. Завідувач відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів В.Г. Прохорова дала інтерв'ю для програми обласного телебачення *«Фабрика ідей»*. Йшлося про 110-річну історію відділу, традиції, сьогодення, плани на майбутнє, про видатних винахідників-читачів відділу, заходи, що проводяться з метою залучення студентської молоді до технічної творчості.

7 жовтня. Відбулося засідання журі другого регіонального конкурсу ім. Л.Б. Хавкіної *«Від традицій до інновацій»* серед молодих спеціалістів бібліотек, аспірантів, магістрів та студентів Харкова. Конкурс присвячувався 140-річчю від дня народження Л.Б. Хавкіної; був організований ХДНБ ім. В.Г. Короленка спільно з Харківською державною академією культури (ХДАК), Харківською обласною універсальною науковою бібліотекою (ХОУНБ); проводився за номінаціями *«Інноваційні проекти» та «Наукові роботи»*.

Серед учасників конкурсу були молоді короленківці, працівники бібліотек провідних вищих навчальних закладів Харкова, студенти ХДАК, ХНТУ«ХП», Харківської національної академії міського господарства (ХНАМГ). У представлених роботах проаналізовані інформаційні потреби

і запити користувачів, особливості сучасного етапу розвитку мультимедійного середовища, проблеми впровадження інформаційних технологій, лінгвістичного забезпечення електронних бібліотек, створення корпоративних продуктів зведеного каталогізування, сайтів, блогів. Кілька робіт історичної тематики присвячено внеску в розвиток бібліотечної справи всесвітньо відомого вченого В.І. Вернадського та бібліотекознавця Л.Б.Хавкіної, проблемам розвитку книготоргівлі Харкова у ХІХ ст., фондів дитячих бібліотек першої половини ХХ ст.

Журі розглядало роботи конкурсантів і відгуки на них. Більшість робіт мала схвальні оцінки рецензентів – провідних науковців і фахівців Харківщини А.А. Соляник, Л.Я. Філіпової, В.В. Сєдих, Т.Д. Булах, В.П. Жукової, В.О. Брусенцева, М.Й. Заполовського, С.М.Куделка, А.В. Левченко О.К. Кухарьонка, А.М. Перепечі, О.Б. Стогнія, І. К. Журавльової.

За оцінкою журі, у номінації **«Наукові роботи»** перше місце отримало дослідження *«Інформаційні потреби і запити користувачів ХДНБ ім. В.Г. Короленка: за результатами моніторингів 2009,2010рр.»*, представлене **Ю.В. Ходарєвою**, бібліотекарем науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства ХДНБ ім. В.Г. Короленка; **друге місце** – робота *«От освещения к свету знаний»*, подана студентом НТУ «ХПІ» **О.О. Семененко** та студенткою ХНАМГ **О.О.Завадою**; **третє місце** – праця *«Особенности сучасного етапу еволюції мультимедійного середовища»* аспірантки ХДАК **О.О. Литвиненко**, а також *«История книготорговли в Харькове в ХІХ ст.»* бібліотекаря ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна **К.А. Лискової**.

У номінації **«Інноваційні проекти»** перше місце отримав мультимедійний проект методиста ХДНБ ім. В.Г. Короленка **М.Є. Корнієнко** *«Любов Борисівна Хавкіна. Харківський період діяльності»*; **друге місце** – робота *«Розробка та впровадження нової версії сайту НТБ НТУ"ХПІ"»* **О.Ю. Підгайної**, бібліотекаря НТБ ХНТУ «ХПІ»; **третє місце** – праця *«Створення галузевого тезаурусу в лінгвістичному забезпеченні електронної бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі»*, представлена завідуючою сектором наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі **І. Губренко**.

10 жовтня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували тематичну виставку **«Віддзеркалення наукових досягнень харків'ян в патентних фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка»**, присвячену 125-річчю Бібліотеки. Було представлено понад 2,5 тис. описів винаходів харківських винахідників (працівників близько 90 медичних установ, науково-дослідних та проектних інститутів, навчальних закладів, підприємств і заводів Харкова) від часів СРСР і до сьогодення. За часів СРСР Харків посідав четверте місце з активності патентування і сьогодні в Україні займає провідне місце за кількістю об'єктів інтелектуальної власності.

- У вестибюлі Бібліотеки відкрилася книжкова виставка-перегляд **«Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка і час. Публікації XIX – XXI ст.»**, оформлена працівниками кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної. Експонувалися видання, підготовлені співробітниками Бібліотеки протягом усієї історії закладу.

11 – 14 жовтня. Проходили ювілейні заходи за програмою **«Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка в історичному просторі трьох епох: до 125-річчя від дня заснування»**.

11 жовтня. У великому читальному залі розпочалася, а у Палаці студентів Національного університету «Юридична академія України ім. Я. Мудрого» продовжилася офіційна церемонія відкриття ювілейних заходів. Бібліотеку вітали з ювілеєм начальник відділу аналізу і прогнозування бібліотек Міністерства культури України Л. Нікіфоренко, заступник голови Харківської облдержадміністрації Є. Савін, заступник Харківського міського голови С. Горбунова-Рубан, перший заступник Харківської обласної Ради О. Олешко, професор, завідувача сектором науково-дослідного відділу бібліотекознавства Російської державної бібліотеки М. Дворкіна (Москва), представники зарубіжних партнерів ХДНБ ім. В.Г. Короленка, керівники вищих навчальних закладів, музеїв, архівів, театрів, користувачі, гості, колеги з провідних вітчизняних та зарубіжних бібліотек. Знаковим був виступ пані Наталії Папкової, правнучки відомого харківського підприємця М. фон Дітмара, яка приїхала на свято із Чикаго. Її прадід 100 років тому вітав Бібліотеку з 25-річним ювілеєм і вже тоді зазначав, що Харківська громадська бібліотека є однією

із перших у Росії за кількістю читачів після Імператорської публічної. Символічним було привітання Сергія Валентиновича Короленка, працівника Полтавської державної аграрної академії, праправнука В.Г. Короленка, ім'я якого з честю носить Бібліотека з 1922 р.

- У рамках книжкового фестивалю «*Читай, Харкове! Читай, Україно!*» відбувся «круглий стіл» «*Видавець – Книга – Бібліотека*», в якому брали участь представники харківських видавництв «Сага», «Ранок», «Основа», «Форт» та ін., працівники закладів культури, освіти, ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Йшлося про стан та проблеми видавничої справи, шляхи співробітництва видавництв і бібліотек у вивченні читацького попиту тощо.

- Відкрилася музейна експозиція «*Харківська Громадська Бібліотека: перше 30-річчя. 1886 – 1916 рр.*» за участі директора Бібліотеки В.Д. Ракитянської, начальника відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Міністерства культури України Л.С. Нікіфоренко, професора, дійсного члена Міжнародної академії інформатизації М.Я. Дворкіної, інших науковців. Експозиція висвітлює історію створення Харківської громадської бібліотеки, особливості спорудження власної спеціалізованої будівлі та нові перспективи розвитку Бібліотеки, структуру з усіма підрозділами та організацію управління, значення книгозбірні для міста, регіону, бібліотечної справи в цілому.

Організаторами експозиції, працівниками науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства, було відтворено інтер'єр Бібліотеки кінця ХІХ – початку ХХ ст. за допомогою реставрованих меблів та інших предметів. Значно розширили експозицію експонати, надані Бібліотеці у тимчасове користування. Добірку проектної документації будівлі громадської бібліотеки, виконаної відомим харківським архітектором академіком О.М. Бекетовим, надав Харківський державний технічний архів. Харківський історичний музей "поділився" предметами ХІХ – ХХ ст. Експонувалися також матеріали, отримані з Нью-Йоркської публічної бібліотеки, а саме: копії листів Л.Б. Хавкіної, банер із зображенням фундаторів Харківської громадської бібліотеки М.Ф. Сумцова, Д.І. Багалія та інших учених Харківського Імператорського університету, виготовлений за сприяння Асоціації випускників, викладачів та друзів ХНУ ім. В.Н. Каразіна.

- Відбулася **презентація кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної**, організованого на базі читального залу бібліотекознавчої літератури науково-методичного відділу. Почесну місію відкриття Кабінету, приурочену до ювілею Бібліотеки та 140-річчя від дня народження Л.Б. Хавкіної, виконали проректор з наукової роботи ХДАК, заслужений працівник культури України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації Н.М. Кушнарєнко та професор кафедри бібліотекознавства та інформатики, голова відділення бібліотекознавства Міжнародної академії інформатизації, академік Академії гуманітарних наук Ю.М. Столяров (Москва). Йшлося про історію створення в Харківській громадській бібліотеці першого в країні відділу бібліотекознавства, організованого Л.Б. Хавкіною у 1903 р., розвиток традицій відділу на сучасному етапі як науково-інформаційного центру з питань бібліотечної справи, бібліотекознавства та бібліографознавства, використання інтернет-технологій тощо.

Були представлені нові стендові експозиції *«Фундатори Харківської бібліотечної школи»*, *«Бібліотекознавець Любов Борисівна Хавкіна»*, книжкові виставки *«З історії першого відділу бібліотекознавства (1903–1917 рр.)»*, *«Розвиток традицій відділу бібліотекознавства ХДНБ ім. В.Г. Короленка»*, *«З колекції книг – дарунків авторів кабінету бібліотекознавства»* (з коментарями виступили О.П.Скорик та М.Є. Корнієнко). Завідуюча науково-методичним відділом О.П. Куніч оголосила підсумки регіонального конкурсу ім. Л.Б. Хавкіної *«Від традицій до інновацій»*. Ю.М. Столяров вручив переможцям конкурсу почесні грамоти та подарунки. Колеги з Росії подарували Кабінету бібліотекознавства праці Ю.М. Столярова, М.Я. Дворкіної, інших знаних сучасних бібліотекознавців, а також видання, що є знаковим для Бібліотеки – Хавкіна Л.Б. *«Книга и библиотека»* (перший випуск серії видань *«Библиотечноеведение: изучая прошлое – создаем будущее»*) з дарчим написом: *"Дорогие коллеги! Примите в дар книгу Л.Б. Хавкиной, в год ее 140-летия. Мы очень рады, что имя Л.Б. Хавкиной возвращается в Харьковскую общественную библиотеку, в кабинет библиотечноговедения, который она с любовью создавала. Президент Российской библиотечной ассоциации В.Р. Фирсов. 11 октября 2011г."*

- Відбулась презентація історичної фотогалереї *«Від Харківської громадської до Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка»*, яка висвітлює різні етапи розвитку книгозбірні.

• Відкрився **читально-експозиційний зал імені академіка Дмитра Івановича Багалія** – члена Правління Бібліотеки, засновника відділу рукописів та автографів (1903 р.). Зал підпорядковується науково-дослідному відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів (НДВК). На відкритті залу була присутня його правнука Ольга Юріївна Багалій. Завідувач відділу, доктор філологічних наук І.Я. Лосієвський провів презентації виставок *«Раритети Бібліотеки. Пам'ятки писемності та друку XIV – XIX ст.»*, *«З перших надходжень до Харківської громадської »бібліотеки»*, *«Книги, подаровані Бібліотеці автором – Дмитром Івановичем Багалієм»*, *«Пам'ятки писемності та друку в наукових виданнях ХДНБК»*. Також відбулася презентація унікального видання – альбому автографів видатних вітчизняних та зарубіжних митців XX ст. з колекції харків'янина Олександра Леонтійовича Сарани (1903 – 1975). Про видання розповіли основні його укладачі – завідувач НДВК І.Я. Лосієвський та директор Харківського приватного музею міської садиби А.Ф.Парамонов.

Під час відкриття залу Бібліотеці були подаровані унікальні пам'ятки з приватних зібрань. Професор НТУ «ХПІ» О.В. Горілий подарував колекцію клейм – текстових та фігурних тиснень на ручках давньогрецьких амфор IV– II ст. до н.е. (26 артефактів). Рідкісні та цінні видання, а також архівні документи надійшли в дар від завідувача лабораторії реставрації Харківської державної академії дизайну і мистецтв Ю.П. Дерев'янка та відомого харківського фотохудожника В.А. Оглобліна. Директор Бібліотеки В.Д. Ракитянська висловила вдячність дарувальникам, вручивши їм пам'ятні дипломи.

12 – 13 жовтня. Проходила міжнародна науково-практична конференція **«Від XIX до XXI ст.: трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства»**. Конференція розпочалася пленарним засіданням, працювало чотири секції: «Історичні вектори розвитку бібліотек», «Бібліотеки в системі формування культурно-інформаційного простору», «Нові ресурси і можливості сучасної бібліотеки», «Бібліотеки, архіви, музеї: соціокомунікаційний обмін».

14 жовтня. У межах ювілейних заходів для ветеранів Бібліотеки в актовому залі відбувся святковий концерт *«Для вас, ювіляри!»*. Зі святом ветеранів привітали представники дирекції, обкому профспілок, профкому Бібліотеки, а також фолк-гурт «Слобожаночка» Харківського училища культури, студенти та викладачі Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського, члени Пушкінського клубу та літературної студії. Учений секретар О.І. Танько провела презентацію музейної експозиції Бібліотеки.

17 жовтня. У залі нових надходжень відбулася зустріч за «круглим столом» *«Гарантії місцевого самоврядування»*, організована з нагоди Європейського тижня місцевої демократії. Брили участь харківські науковці Ю.Д. Древаль, доктор історичних наук, В.Л. Маслійчук, кандидат історичних наук, О.І. Філоненко, доктор філософських наук. Розглядалися питання історії та розвитку місцевого самоврядування, зокрема: принципи, система, повноваження, матеріальна та фінансова основа, вибори. Учасники зустрічі відповіли на численні запитання присутніх.

- На прохання Харківського обласного науково-методичного центру підвищення кваліфікації працівників культури завідувачка відділу «Україніка» Н.І. Полянська і бібліотекар Ю.В. Головіна влаштували виставку-перегляд літератури *«Письменники сучасної України»*, яка познайомила бібліотекарів з книгами – лауреатами літературних премій та конкурсів кількох останніх років.

19 жовтня. У межах заходів з підвищення кваліфікації персоналу Бібліотеки працівники науково-методичного відділу, науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства, а також інших структурних підрозділів прослухали лекцію *«Публічні бібліотеки Данії»*, прочитану професором Королівської школи бібліотекознавства та інформатики Х. Ельбесхаузенoм (Копенгаген, Данія) для бібліотечної спільноти регіону у Національній академії правових наук України.

- Проходило засідання Американського клубу за темою *«Купівля будинку в кредит»*. Йшлося про історію та правила надання кредитів, розмір першого внеску. Присутні цікавилися умовами

отримання та погашення кредиту, а також кредитною схемою, за допомогою якої американці мають можливість покращувати свої житлові умови протягом всього життя.

20 жовтня. Відкрилася експозиція *«Творець Голуба миру. До 130-річчя від дня народження Пабло Пікассо»*. Основоположник кубізму талановитий французький живописець Пабло Пікассо багато працював як графік, скульптор, кераміст. Його творчість мала винятковий вплив на розвиток образотворчого мистецтва в ХХ столітті. За даними Музею сучасного мистецтва (Нью-Йорк), Пікассо за своє життя створив близько 20 тисяч робіт. На виставці експонувалися репродукції відомих творів митця, література про його творчий шлях, опублікована в Україні та за межами держави.

- Відбулося урочисте підведення підсумків конкурсу перекладів з поетичної спадщини німецького письменника Германа Гесса. Конкурс проводився працівниками Німецького читального залу за підтримки Гете-Інституту в Україні. Взяли участь 38 осіб, які надали 47 творчих робіт. Переважна кількість конкурсанти – студенти вищих навчальних закладів Харкова: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» (ХГУ «НУА»), Харківського національного педагогічного університету (ХНПУ) ім. Г.С. Сковороди, Харківського національного економічного університету (ХНЕУ) та інших. Про творчий шлях мандрівного філософа розповіла М.Д. Култаєва, доктор філософських наук, професор ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Підсумки конкурсу оголосила голова журі Л.Р. Безугла, доктор філологічних наук, професор ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Переможцями конкурсу стали студентка IV курсу ХГУ «НУА» Юлія Климова за переклад вірша «*Wolken*» («Хмари») та студентка IV курсу ХНУ ім. В.Н. Каразіна Світлана Дем'янюк за переклад вірша «*Oft ist das Leben*» («Як часто...»). Призери та учасники конкурсу одержали пам'ятні подарунки – книги та рекламну продукцію Гете-Інституту. Учасники конкурсу читали вірші Г. Гессе німецькою, українською та російською мовами. Студент ХНУ ім. В.Н. Каразіна Віталій Решетняк виконав власну пісню на вірш Г. Гессе «*Einer Frau*» («До жінки»), а також інші популярні пісні різними мовами. Вечір пройшов у теплій творчій атмосфері.

Конкурс перекладів віршів німецьких авторів став традиційним і відбувся втретє в рамках святкування 15-річчя Німецького читального залу, відкритого за підтримки Гете-Інституту 22 жовтня 1996 року. За час свого існування Німецький читальний зал став улюбленим місцем студентської молоді Харкова, яка цікавиться німецькою мовою, культурою та реаліями сучасного життя Німеччини.

- Бібліотеку відвідав професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики (Данія, Копенгаген) пан Ханс Ельбесхаузен. З цієї нагоди у читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків було розгорнуто тематичну виставку **«Данія – країна щастя і добробуту»**, на якій були представлені видання данською мовою про історію країни, відомі історичні пам'ятки. Найбільш цікаві матеріали і фотографії були присвячені столиці Данії – Копенгагену. Серед пам'яток – всесвітньо відомий парк розваг Тіволі, Національний музей, музей рекордів Гіннеса, музей сучасного мистецтва «Аркен», музей пошти і телебачення, найбільший у Скандинавії Мармуровий собор (1894 р.). Чималий інтерес викликали у присутніх представлені видання данською мовою: *«Сучасна данська графіка»*, твори Кнута Гамсунга, твори лауреата Нобелівської премії з літератури (1944 р.) данського романіста Йенсена Йоханнеса Вільгельма, відомого драматурга Сігурійоуссона Йоухана.

- Проходило засідання «за круглим столом» на тему **«Історія і сьогодення відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів»**, присвячене 110-річчю відділу. Завідуюча відділом В.Г.Прохорова представила мультимедійну презентацію *«З історії створення та розвитку відділу»*, під час якої розповіла про складний історичний шлях становлення та розвитку відділу. Учасники заходу переглянули фільм, підготовлений до ювілею Бібліотеки, ознайомилися з музейною експозицією.

Директор Бібліотеки В.Д. Ракитянська подякувала партнерам та читацькому активу відділу за плідну роботу, вручила ювілейні грамоти науковим установам, підприємствам та іншим організаціям міста, які впродовж багатьох років плідно співпрацюють з відділом. Це Харківська обласна рада Товариства винахідників і раціоналізаторів, Харківський центр науково-технічної і економічної інформації, Північно-східний

науковий центр АН України, НТУ «ХП», АТ «Науково-технологічний інститут транскрипції, трансляції та реплікації», НДПІ «Транспорту газу», Управління Південної залізниці та інші.

Присутні наголошували, що завдяки багаторічному користуванню фондами відділу змогли досягти високих успіхів у своїй професійній діяльності. Завідуюча бібліотекою ХНУ внутрішніх справ Т.О. Процкіх, колишня співробітниця ХДНБ, відзначила, що завдяки плідній роботі з молоддю досягається формування майбутньої наукової еліти, а завдяки роботі з винахідниками відділ науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів невдовзі стане більш затребуваним. Працівники відділу почули багато теплих слів, поздоровлень, побажань та пропозицій щодо подальшої плідної праці заради спільних ідей та планів.

24 жовтня. Працівники соціокультурного центру організували книжкову виставку *«Друга світова війна в пам'яті українського народу»*, присвячену 67-й річниці визволення України від німецько-фашистських загарбників. Експозиція містила різноманітні матеріали про героїчну боротьбу народів України з німецько-фашистськими окупантами.

25 жовтня. В актовому залі пройшла презентація книги сестер Олени та Юлії Черніньких *«Вілла “Райські Пташки”»*. Молодих письменниць представив відомий харківський письменник Сергій Жадан. Авторки книги та С. Жадан продекламували свої вірші.

26 жовтня. На замовлення фахівців НДПІ «Транспорту газу» працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували день інформації *«Газові трубопроводи: ремонт і експлуатація»*. Учасникам заходу було представлено близько 200 джерел патентної документації з питань експлуатації газових трубопроводів.

26 – 27 жовтня. Відбувся плановий аудит Німецького читального залу, який провела співробітниця Гете-Інституту в Росії Ірина Спірова. Робота залу була оцінено досить високо.

27 жовтня. У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів проводився черговий день патентознавця на тему: *«Проблеми розвитку винахідництва в Україні»*. Доповідав патентний

повірений Є.С. Стогній, який наголосив, що останніми роками спостерігається тенденція до послаблення активності українських винахідників в патентуванні винаходів. Були розглянуті пропозиції з активізації винахідницької діяльності шляхом проведення конкурсів з винахідництва, організації виставок, присвячених відомим винахідникам та технічній творчості молоді, а також відкриття цифрової патентної бібліотеки. Працівники відділу продемонстрували можливості пошуку патентів України на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, а також на патенти зарубіжних країн.

- У залі нових надходжень відбулося засідання Пушкінського клубу *«Отечество нам Царское Село»*, присвячене 200-річчю від дня заснування Царськосельського ліцею. Участь взяли харківські літератори Л. П'ятак, С. Ємельяненко, Д. Ріссенберг, А. Яненко. Висвітлювалася історія створення та діяльність ліцею у 1811 – 1843 рр., ставлення до освітнього закладу вихованця О.С. Пушкіна.

28 жовтня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів вперше взяли участь у 16-й Міжнародній науково-практичній конференції *«Економічні аспекти сучасних технологій управління в економіці, освіті в ХХІ столітті»*, присвяченій 114-й річниці від дня народження основоположника Харківської економічної школи, видатного економіста О.Г. Лібермана. Конференція проводилась з ініціативи Харківського інституту управління з метою об'єднання зусиль учених та творчої інтелігенції у сфері управління, в економіці, науці, освіті в умовах наближення нового етапу світової фінансової кризи. Учасниками були провідні фахівці економічної галузі України, Російської Федерації та інших країн пострадянського простору.

Співробітник відділу патентний повірений Є.С. Стогній виступив із доповіддю *«Проблеми розвитку винахідницької діяльності в Україні»*. Він констатував, що процес стагнації у винахідництві в Україні набирає обертів. Це підтверджується статистичними даними, що відображають активність патентування винаходів в Україні. Так, у 2010 р. кількість поданих заявок на винаходи вітчизняними заявниками була найменшою за останні 10 років. Оскільки обсяг патентування винаходів в країні є одним

із показників її конкурентоспроможності, то Україна як у сфері патентування вітчизняних винаходів, так і у сфері виробництва високотехнологічної продукції суттєво відстає від провідних країн світу.

- Відбулися краєзнавчі читання на тему **«Перший в країні: історія і сьогодення відділу “Україніка”»**, присвячені 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Завідувач відділу Н.І. Полянська розповіла про історію створення та діяльність відділу на різних етапах розвитку Бібліотеки, структурні перетворення, працівників. Були переглянуті публікації про роботу відділу, видання, підготовлені його фахівцями тощо. Особливий інтерес викликали у краєзнавців документи 1920 – 1930-х років, фотографії працівників, які в різний час керували відділом.

ЛИСТОПАД

1 листопада. У відділі інформаційно-бібліографічної роботи відкрилась тематична виставка **«Психологія для всіх»**, на якій були представлені словники, енциклопедії з питань психоаналізу та інших напрямків психології.

2 – 16 листопада. Фахівець відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків В.І. Прилипська навчалася на двотижневих інтенсивних курсах німецької мови у м. Швебіш Халль (Німеччина). Навчання фінансувалося Гете-Інститутом в Україні. Курси німецької мови передбачають навчання як для початківців, так і для тих, хто прагне вдосконалити знання мови.

3 листопада. У великому читальному залі відкрилась експозиція **«Сучасний стан туристичної галузі України на початку XXI ст.»**. Представлена література висвітлювала значення туризму в умовах розбудови Української держави як важливого джерела знань про історію, природу та культуру окремого регіону.

4 листопада. Завідуюча відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів В.Г. Прохорова та завідувача сектором цього відділу Л.І. Кравченко відвідали ДП «Харківстандартметрологія», де ознайомилися з роботою відділу формування та моніторингу нормативної

документації, його фондом, джерелами комплектування, з послугами, що надаються користувачам. Працівникам відділу була надана методична консультація щодо сумарного та індивідуального обліку нормативних документів та можливості автоматизованої системи ІРБІС: АРМ комплектатора і каталогізатора, які впроваджені в ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Працівників установи було проінформовано про просвітницьку та інформаційну роботу, що ведеться у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів, та запрошено взяти участь у «Дні стандартизатора», що проводиться в Бібліотеці, заступника генерального директора зі стандартизації та метрологічного нагляду В.В. Агаркова.

- У кабінеті бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної відкрилася книжкова виставка **«Видатний бібліотекознавець Віктор Васильович Сєдих: до 60-річчя від дня народження»**. Представлена література висвітлює життєвий і творчий шлях кандидата педагогічних наук, доцента кафедри документознавства та книгознавства ХДАК В.В.Сєдих, яскравого представника харківської наукової школи бібліотекознавства, дослідника, викладача, автора близько 100 публікацій наукового і науково-методичного характеру. Експонувалися його праці з питань каталогізування та організації каталогів, з історії бібліотекознавства, про видатних діячів бібліотечної справи Б.О. Боровича, Д.І. Багалія, Л.Б. Хавкіну, публікації у збірниках матеріалів «Короленківських читань», а також інших наукових заходів міжнародного, всеукраїнського та регіонального рівнів.

7 листопада. У читальному залі відділу «Україніка» організована виставка **«Українська Гельсінська група»**, присвячена 35-річчю від дня заснування об'єднання. Видання познайомили читачів з історією українського правозахисного руху та діяльністю активних членів об'єднання – М. Руденка, Олеся Бердника, П. Григоренка, Л. Лук'яненка та інших. Значну частину виставки склали видання української діаспори, які побачили світ у 1970–80-х роках у США та Канаді і нині входять до колекції української екстеріористики ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

7 – 11 листопада. Відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів проводилися заходи з нагоди **Європейського Тижня якості**.

- Тиждень стандартизації **«Стандартизація та якість продукції непродовольчих товарів»** був організований у ХТЕІ. Викладачі та студенти інституту мали нагоду ознайомитись із нормативно-технічною документацією різних видів непродовольчих товарів. Було представлено майже 300 документів.

- Відбувся День стандартизатора на тему **«Забезпечення якості продукції – необхідна умова підвищення конкурентоспроможності підприємства»**. Відкрила захід завідувача відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів В.Г. Прохорова, яка акцентувала увагу на значенні стандартів та іншої нормативно-технічної документації в проектуванні, виготовленні, контролі якості, маркуванні та транспортуванні продукції. Вона наголосила, що завдяки стандартизації продукція стає конкурентоспроможною як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Саме тому відділ приєднався до участі в Європейському тижні якості та запросив до участі в заході заступника генерального директора зі стандартизації та метрологічного нагляду ДП «Харківстандартметрологія» В.В. Агаркова. Він детально охарактеризував діяльність організації, структуру, підкреслив важливість стандартизації та забезпечення якості продукції в цілому, розповів про проведення у Харківському регіоні чергового Всеукраїнського конкурсу якості продукції «100 кращих товарів України» та залучення підприємств до участі у конкурсі на здобуття Премії СНД за досягнення в якості продукції та послуг. В.В. Агарков відповів на запитання спеціалістів із різних служб стандартизації міста.

8 – 10 листопада. Заступник директора з наукової роботи І.Г. Левченко брала участь у конференції Української бібліотечної асоціації **«Інноваційна діяльність бібліотек»** (Київ).

9 листопада. Відкрилася експозиція **«Безпритульність та бездоглядність дітей в Україні»**, організована працівниками соціокультурного центру. Представлені видання висвітлювали зловоденні проблеми дитячої безпритульності (за даними офіційної статистики, вулиця стала будинком для 130 тис. українських дітей) та шляхи їх

вирішення, виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Експонувалися також видання про заходи з профілактики дитячої безпритульності.

10 листопада. У залі нових надходжень відкрилась експозиція **«Сталий розвиток підприємницької діяльності в Україні»**. На виставці представлена література, в якій висвітлюються проблеми та перспективи розвитку підприємницької діяльності в умовах впровадження інноваційної моделі розвитку економіки України.

11 листопада. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків була підготовлена тематична виставка **«Країна костьолів, замків та культурних людей»**, організована з нагоди національного свята Республіки Польща – Дня незалежності. Представлені видання знайомили з польськими костьолами та замками, зокрема відомим готичним костьолом Діви Марії у Кракові, що має найбільший у світі готичний різьблений олтар, з всесвітньо відомим Дзиківським замком – родовим маєтком графського роду Тарновських, який у 2003 р. став музеєм історії Польщі. Експонувалася також література, присвячена видатним діячам культури кінорежисеру А. Вайді; польському скрипалю та композитору Г. Венявському; відомому письменнику-фантасту С. Лему; польській письменниці, лауреату Нобелівської премії 1996 р. В. Шимборській та іншим.

15 листопада. До Дня працівників радіо і телебачення працівники соціокультурного центру провели зустріч за «круглим столом» **«Українське радіо і телебачення: роки, події, звершення»**. Присутні з інтересом прослухали повідомлення працівників обласного радіо І. Мироненко та журналістів харківського телебачення Н. Білокудрі, С. Маренич, Ф. Діканя. Цікавими для присутніх були розповіді журналістів про створення телевізійних та радіопередач, пошуки цікавих сюжетів, про курйози, що трапляються за кадром. Гості поділилися творчими планами на майбутнє.

16 листопада. Працівники відділу «Україніка» провели День бібліотекаря-краєзнавця для бібліотечних працівників системи професійно-технічної освіти. Учасники заходу прослухали лекцію

«Краєзнавство в сучасних умовах» професора С. М. Куделка, директора Центру краєзнавства ХНУ ім. В.Н. Каразіна; повідомлення на тему «Краєзнавчі електронні ресурси ХДНБ ім. В.Г. Короленка» (головного бібліотекаря О.М. Дмитрієвої); «Просвітницька робота з краєзнавства: досвід ХДНБ ім. В.Г. Короленка» (завідуючої сектором С.І. Овчинникової); огляд нових видань з історії Харківщини і рекомендації щодо їх використання в навчальній і виховній роботі (бібліотекаря В.Р. Антонової). Завідуюча відділом Н.І. Полянська познайомила слухачів із новими творами художньої літератури – номінантами і переможцями літературних премій і конкурсів. Присутні одержали консультації з методики проведення Дня фахівця, переглянули бібліографічні посібники, присвячені Слобожанщині.

- Відбулося засідання Американського клубу за темою **«Пенсійне забезпечення в США»**. Обговорювалися проблеми людей пенсійного віку, види пенсій, способи їх нарахування. Присутні цікавилися, як працює федеральна пенсійна система, з яких частин складається пенсія, які умови дострокового виходу на пенсію у США.

18 листопада. Відділ «Україніка» провів засідання клубу «Краєзнавець», на якому член клубу, завідувачка сектору бібліотеки ХНАМГ Н.П. Тріпутіна, поділилася своїми враженнями від подорожі до Ізраїлю. На зустрічі також відбулася презентація комплекту листівок графічних реконструкцій архітектора О.Ю. Лейбфрейда «Харьков. Утраченное и доживающее» та серії малюнків харківської художниці Т.Б. Зеленченко, присвяченої українським звичаям і обрядам.

19 листопада. Усе прогресивне людство святкувало 300-річчя від дня народження видатного російського вченого, літератора, реформатора мови М.В. Ломоносова. Цій знаменній даті у читальному експозиційному залі ім. академіка Д.І. Багалія науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів була присвячена виставка, на якій репрезентувались рідкісні видання праць ученого. Найціннішими є прижиттєві видання, зокрема «Краткое руководство к красноречию...» (1748), «Слово о происхождении света, новую теорию о цветах ...» (1756), «Российская грамматика» (1755), «Краткий российской летописец с родословием» (1760) та «Собрания разных сочинений в стихах

и прозе» (1759). Крім того, були представлені спеціалізовані видання, присвячені творчим досягненням М.В. Ломоносова в різних галузях знання, мініатюрні та ілюстровані видання, а також документи, що висвітлюють життя та діяльність ученого.

З матеріалами виставки ознайомились учасники «круглого столу», присвяченого ювілею М.В. Ломоносова, який проводився у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів.

21 – 23 листопада. Завідуюча сектором відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків Т.М. Бурчина брала участь у роботі семінару з підвищення кваліфікації співробітників Німецьких читальних залів та бібліотек-партнерів Гете-Інституту в Україні за темою **«Співробітництво бібліотеки і школи: заходи та проекти, що сприяють розвитку читацьких інтересів»** (Київ).

Референт заходу – К. Рорсен, заступник керівника спеціалізованого відділу публічної бібліотеки м. Гамбург і керівник проекту «Шкільні бібліотеки Гамбурга» – розповіла про співробітництво шкіл та бібліотек Гамбурга, значення бібліотеки як позашкільного партнера, про програму роботи дитячих бібліотек, зокрема з ознайомлення учнів з особливостями користування ресурсами публічних бібліотек, реалізації медіапрограм, що сприятимуть співробітництву шкіл та бібліотек.

З нагоди участі бібліотек України в реалізації проекту «Заочний абонемент» було організовано презентації найуспішніших заходів Німецьких читальних залів та бібліотек-партнерів проекту. Німецький читальний зал у Харкові представив презентацію «Конкурс перекладів».

Робота в групах була присвячена розробці планів проекту «Я створюю книгу»; заходів «Співробітництво бібліотеки і школи»; пропозицій для створення рекламних заходів/матеріалів та використання мережі Internet/ Web 2.0 для роботи з громадськістю.

22 листопада. Завідуюча відділом «Україніка» Н.І. Полянська взяла участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції **«Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України»** (Київ). Конференція відбулася в рамках започаткованих Національною історичною бібліотекою України щорічних краєзнавчих читань і була присвячена пам'яті голови Національної спілки краєзнавців академіка

П.Т.Тронька. На пленарному засіданні Н.І.Полянська виступила з доповіддю «Краєзнавча діяльність ХДНБ ім. В.Г.Короленка: здобутки, пошук нового».

- Заступник директора ХДНБ ім. В.Г. Короленка з бібліотечної роботи Н.К. Фірсова брала участь у засіданні «круглого столу» **«Бібліотека – центр діалога культур»** (Курськ, РФ), організованого Курською обласною науковою бібліотекою ім. М.М. Асєєва у межах обласної цільової програми «О реализации на территории Курской области государственной политики Российской Федерации в отношении соотечественников, проживающих за рубежом, на 2011 – 2013 гг.».

ХДНБ ім.В.Г. Короленка, а також Сумська ОУНБ і деякі інші бібліотеки отримали в дар видання про культуру та історію Росії (64 прим.). Було укладено угоду про співпрацю Курської обласної наукової бібліотеки ім. М.М. Асєєва та ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

23 листопада. Завідувачка сектору інформаційно-бібліографічного відділу О.В. Івакіна провела для студентів та аспірантів Харківського національного медичного університету (ХНМУ) День бібліографії на тему **«Нові технології у лікуванні серцево-судинних захворювань»**. Була представлена книжкова виставка, огляд літератури, а також лекція, у якій висвітлювався комплекс питань з пошуку літератури про нові методи лікування серцево-судинних захворювань.

24 листопада. Відбувся день інформації **«Ломоносов – світоч наукової думки. До 300-річчя від дня народження»**, організований співробітниками відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів спільно з відділом інформаційно-бібліографічної роботи та іншими. Учасники заходу доктор медичних наук професор Харківської медичної академії післядипломної освіти (ХМАПО) В.В. Россіхін, кандидат медичних наук О.В. Бухмін, кандидат технічних наук професор НТУ «ХПІ» М.Ф. Клещов, доктор медичних наук професор М.К. Голубородько висвітлили у своїх повідомленнях постать М.В. Ломоносова як першого російського ученого-природознавця світового значення, високообдарованої людини, яка проявила себе також як поет, художник та історик. Наголошувалося, що М.В. Ломоносов був першим російським

академіком Петербурзької академії наук, заснував першу в Росії хімічну лабораторію, що з його ініціативи було створено Московський університет.

На виставці-інсталяції *«Михайло Ломоносов – перший російський вчений зі світовим ім'ям»* були представлені портрети, вітражі, праці М.В. Ломоносова. Учасникам заходу було запропоновано також перегляд рідкісних раритетних видань XVII – XVIII ст. із фонду відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів.

- Завідуюча сектором відділу інформаційно-бібліографічної роботи В.І. Черкашина виступила з доповіддю *«Корпоративна віртуальна довідкова служба в бібліотеці: засади створення та досвід роботи»* на науково-практичному семінарі ***«Корпоративні проекти та новітні технічні рішення для бібліотек: технологічний та економічний аналіз»***, який відбувся в бібліотеці НТУ «ХП».

25 листопада. У залі нових надходжень відкрилась виставка ***«Сльоза некучої пам'яті»*** до Дня пам'яті жертв Голодомору 1932 – 1933 рр. Виставка розрахована на науковців, політиків, викладачів, студентів, краєзнавців, усіх, кому не байдужа трагічна сторінка історії України.

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків розгорнуто тематичну виставку ***«Без женищины заря и вечер жизни были бы беспомощны, а ее полдень – без радости» (П. Буаст)*** до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Були представлені Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, документи Комітету Ради Європи з питань запобігання та боротьби з насильством щодо жінок та інші. Окремим розділом представлені праці соціологів та психологів про формування у населення поглядів на прояви насильства щодо жінок.

29 листопада. Працівники науково-методичного відділу організували черговий загальноміський День фахівця на тему ***«Новини бібліотечної справи»***. Учасники заходу, працівники бібліотек різних систем і відомств Харкова, дізналися про роботу конференції Української бібліотечної асоціації *«Інноваційна діяльність бібліотек»* (Київ, листопад

2011 р.; її висвітлювала заступник директора ХДНБ ім. В.Г. Короленка І.Г. Левченко), III всеукраїнської Школи методиста *«Роль методичної служби в забезпеченні ефективної та якісної роботи публічної бібліотеки»* (Київ, листопад 2011 р.; повідомила провідний бібліотекар науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка М.Є.Корнієнко), міжнародної конференції *«Збереження електронної інформації в інформаційному суспільстві: проблеми та перспективи»*, що проходила в рамках програми ЮНЕСКО *«Інформація для всіх»* (Москва, жовтень 2011 р.; доповідав доктор філологічних наук завідувачий науково-дослідним відділом колекцій рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г. Короленка І.Я. Лосієвський). Обговорювалася також робота I всеукраїнської науково-практичної конференції *«Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України»* (Київ, листопад 2011 р.; виступила завідувача відділом «Україніка» Н.І. Полянська).

Директор Бібліотеки В.Д. Ракитянська, голова Харківського обласного відділення УБА, вручила працівникам ХДНБ ім. В.Г. Короленка, а також інших харківських бібліотек грамоти УБА з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек. Учасники заходу ознайомилися з виставкою *«Нова література з бібліотекознавства»*, яка експонувала надходження до кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хвкіної.

- У соціокультурному центрі пройшла зустріч з представниками Харківського обласного відділення *«Всеукраїнська мережа ЛЖВ (люди, які живуть з ВІЧ)»*, присвячена Міжнародному дню боротьби зі СНІДом. Участь взяли: директор відділення С. Дмитрієв, психолог Д. Пашков, волонтер М. Касаткіна, журналіст С. Оленич. Бібліотеці були подаровані книги відповідної тематики, а присутнім вручені червоні стрічки та значки, що символізують боротьбу зі СНІДом.

- Працівники відділу «Україніка» взяли участь у роботі науково-практичної конференції *«Банальність зла. Чи допустить людство новий Голокост?»*, яка проводилася на базі ХДАК Головним управлінням освіти і науки Харківської облдержадміністрації, Харківським музеєм Голокосту та Харківським обласним комітетом «Дробицький Яр». Під час конференції працювала виставка-перегляд «Трагедія Дробицького Яру», підготовлена завідувачкою сектору С. І. Овчинниковою.

30 листопада. У Будинку культури селища Старовірівка Харківської області відбулася презентація нового видання Харківського музею міської садиби *«Историко-статистическое описание села Староверовка Нововодолажского района»*, яку проводили завідувача соціокультурним центром О.І. Крутас та представники музею. Гостей із Харкова щиро і тепло вітали мешканці Старовірівки, які отримали в подарунок видання про історію свого села. Зі словами вдячності виступили заступник голови Нововодолазької державної районної адміністрації О.Б. Кузьомінський, заступник голови районної Ради І.Д. Матика, голова Старовірівської сільської Ради М.В. Біндус, директор середньої школи О.Г. Соловійова, начальник оргвідділу державного архіву Харківської області О.С.Гніздило. Презентація завершилась виступом народного ансамблю російської пісні «Дубравушка».

* * *

У листопаді працівниками науково-методичного відділу та відділу впровадження бібліотечно-інформаційних систем і технологій здійснювалася модернізація структури та дизайну Віртуальної методичної служби *«Колегам-бібліотекарям»*, організованої 2008 р. з нагоди 105-річчя відділу бібліотекознавства. Служба надає можливість отримувати інформацію з різних напрямків бібліотечної діяльності.

ГРУДЕНЬ

2 грудня. У тестовому режимі відновлено роботу *«Віртуальної довідки»*, за допомогою якої можна безкоштовно отримати відповіді на запитання з усіх галузей знання. Служба працює п'ять днів на тиждень, крім суботи, неділі, державних свят і санітарних днів.

5 грудня. На сайті Бібліотеки презентоване тритомне видання *«Атлас анатомії людини»*, призначене для студентів та викладачів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів, лікарів – слухачів закладів післядипломної освіти, а також для практичної діяльності лікарів будь-якої спеціальності.

- У відділі інформаційно-бібліографічної роботи відкрилася тематична виставка **«Наші улюблені свята»**. Експонувалася література, присвячена народним, церковним, національним, сімейним, календарним святам.

6 – 27 грудня. У межах заходів з підвищення кваліфікації персоналу Бібліотеки проводилися заняття для співробітників **«Початок роботи на ПК. Інтернет»**. Заняття проводила завідувача відділом впровадження бібліотечно-інформаційних систем і технологій А.В. Підгайна.

6 грудня. У читальному залі відділу «Україніка» було розгорнуто виставку **«Народний самобутній талант»**, присвячену 155-річчю від дня народження актора і режисера Миколи Садовського. Видання, що експонувалися, висвітлюють життєвий і творчий шлях корифея українського побутового театру, а також знайомлять читачів з діяльністю інших представників славетного роду Тобілевичів – драматурга Івана Карпенка-Карого, співачки та актриси Марії Садовської, театрального діяча Панаса Саксаганського.

7 грудня. У залі нових надходжень відбулися літературні читання **«Жорстокий талант: невідомі сторінки з життя великого письменника»**, організовані до 190-річчя від дня народження Ф.М. Достоевського. Про життєвий шлях і творчість письменника розповіла відома харківська поетеса Ліна П'ятак. З повідомленням про маловідомі до цього часу сторінки із життя митця виступив член Пушкінського клубу Давид Ріссенберг.

- У відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків проходило засідання Американського клубу, на якому обговорювалися особливості святкування Різдва і Нового Року в США і в Україні, різниця між юліанським і григоріанським календарями, ставлення до Різдва громадян різного віросповідання. Також йшлося про діяльність Армії Спасіння під час Різдва. Гості клубу цікавилися постаттю Святого Миколая і тим, які подарунки отримують американські діти з нагоди цього свята.

8 грудня. Для членів клубу «Краєзнавець», який працює при відділі «Україніка», проведено екскурсію до Харківського художнього музею. Мистецтвознавець О.Й. Денисенко познайомила краєзнавців з виставкою робіт видатного харківського художника М. Беркоса, підготовленою до 150-річчя від дня його народження.

- Бібліограф науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства С.О. Шемаєв виступив з доповіддю «Напрями взаємодії музеїв, бібліотек, архівів у сучасній системі соціальних комунікацій» на міжнародній науковій конференції **«Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку»**, яка проходила в ХДАК. Доповідь опублікована у збірнику матеріалів конференції.

9 грудня. У соціокультурному центрі відбулася презентація літературного альманаху **«Харківський міст»**, яка зібрала чимало шанувальників поетичного слова. Були присутні члени Всеукраїнського конгресу літераторів Т. Стогова, О. Подлесна, О. Хітушко, О. Приймак, О. Конопля, Т. Соловійова, чії твори надруковані в альманасі. Автори прочитали філософські, ліричні, патріотичні поезії.

- У межах заходів з формування інформаційної культури користувачів проведено День правової культури. Відвідувачі Бібліотеки були поінформовані про роботу та послуги пункту доступу громадян до офіційної інформації органів влади, який працює на базі читального залу відділу інформаційно-бібліографічної роботи. Експонувалися видання, опубліковані за Програмою сприяння Парламенту ІІ, були продемонстровані можливості пошуку офіційної інформації.

- Відкрилась виставка **«Конституція України – гарант захисту прав людини»**, організована працівниками соціокультурного центру.

- У конференц-залі Бібліотеки відбулася презентація антології німецької літератури «Вертиголов та інші політичні тварини», виданої після падіння Берлінського муру. Літературознавець, редакторка літературного інтернет-журналу «POSTORY» та упорядник цієї антології Н. Ваховська розповіла про літературний процес у Німеччині після об'єднання в 1990 р. Одна з перекладачів антології О. Белозьорова поділилася враженнями про свою роботу над твором Вольфганга Гільбіга

«Я». PR-менеджер видавництва «Грані-Т» Я. Юра презентувала книги свого видавництва. Ставилися запитання, виникла дискусія – було дуже цікаво!

10 грудня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків відбувся вечір поезії *«Zamengof kaj poezio»* (Заменгоф і поезія), організований спільно з Харківським міським есперанто-клубом. Член клубу Ю. Лупицький розповів про роботу Київського есперанто-клубу «Поезія», детально зупинився на теоретичних основах перекладу мовою есперанто. Пролунали вірші мовою есперанто М. Хохлова (Російська Федерація); польського поета А. Грабовського (уривки з поеми «Пан Тадеуш»); вірші Є. Михальського, Д. Колкера (Ізраїль). В. Ходін представив огляд видань мовою есперанто, а також розповів про свій шлях до поезії мовою есперанто, продекламував кілька власних віршів.

- Цього ж дня у читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків була розгорнута тематична виставка *«Свобода означает главенство прав человека»* (Ф. Рузвельт) до Дня прав людини. Відвідувачі мали змогу ознайомитися з виданнями про права і свободи людини і громадянина, які визначають сенс, зміст та застосування законів і складають ядро конституційного права в правовій державі.

14 грудня. Працівники соціокультурного центру провели *вечір пам'яті* відомої харківської поетеси *Олени Левіної*. Захід проходив за участю харківських поетів Л. П'ятак, Ю. Іллічова, Л. Шептовицького, А. Яненка, А. Линник, Л. Філенко. Були прочитані поезії О. Левіної, її друзі поділилися спогадами про душевність, людяність, жіночу чарівність поетеси.

Співробітники відділу «Україніка» брали участь у науково-практичній конференції, організованій Харківським художнім музеєм до 125-річчя заснування в Харкові художньо-промислового музею. Головний бібліотекар Т.О. Сосновська і бібліотекар В.О. Ярошик презентували укладений ними бібліографічний покажчик *«Музейна справа на*

Харківщині: становлення та розвиток» (Х., 2011), завідувача сектором С.І. Овчинникова влаштувала виставку-перегляд літератури *«Харківський міський художньо-промисловий музей – центр мистецького життя Слобожанщини»*.

- Відбувся традиційний науково-практичний семінар *«Актуальні питання наукової каталогізації в сучасних умовах»*, який щороку організовує відділ наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів спільно з відділом наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів для працівників бібліотек різних систем і відомств Харкова. Були представлені доповіді, повідомлення та мультимедійні презентації за такими темами: *«З історії каталогів ХДНБ ім. В.Г. Короленка. До 125-річчя Бібліотеки»* (головний бібліотекар М.М. Чегринець); *«Нові поняття і терміни в науковій каталогізації»* (головний бібліотекар Л.В. Науменко); *«Проблеми рекаталогізації дореволюційних видань»* (головний бібліотекар Л.О. Мартовицька).

Експонувалася виставка-перегляд видань з фонду кабінету бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної на тему *«Наукова каталогізація в умовах формування суспільства знань»* (підготовлена завідуючою сектором О.П. Скорик). Було презентовано збірник *«Актуальні питання каталогізації в умовах впровадження нових інформаційних технологій»* (Х., 2011), укладений працівниками відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів Н.В. Подошовкою та М.М. Чегринець за підсумками науково-практичного семінару 2010 р.

15 грудня. У залі нових надходжень відбувся семінар методоб'єднання бібліотекарів технікумів та коледжів. Розглядалися питання розвитку електронних каталогів бібліотек, співпраці бібліотеки і молоді в інформаційному просторі та інші. З інформацією про використання електронних каталогів виступили заступник директора з наукової роботи І.Г. Левченко та провідний фахівець відділу наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів Л.О. Мартовицька. Учасники семінару отримали методичні консультації з питань організації масових заходів, тематичних виставок, планування роботи тощо.

- Австрійську бібліотеку відвідав посланець з питань культури Посольства Австрії в Україні, куратор Австрійських бібліотек в Україні, директор Австрійського культурного форуму в Києві доктор Якуб Форст-Баталья. Це був його перший візит до Харкова. Мета візиту – налагодження контактів з установами культури та мистецтва Харкова, а також із навчальними закладами, в яких викладається німецька мова. Доктор Якуб Форст-Баталья відвідав Харківський історичний музей, муніципальну галерею, філармонію, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, НТУ «ХП», КПЦ «Будинок Нюрнберга», зустрічався з працівниками видавництва «Фоліо». Обговорювалися спільні українсько-австрійські проекти, які розроблятимуться найближчим часом за підтримки Австрійського культурного форуму. Першою такою подією стане концерт «Альбан Берг і Нова музика в Україні» в концертній залі Харківської філармонії, на якому також буде присутній доктор Якуб Форст-Баталья.

- У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбулась презентація винаходу *«Озонотерапія в діагностиці та лікуванні пошкоджень органів черевної порожнини»* Ю.І. Козіна, винахідника, доктора медичних наук професора ХНМУ, академіка Міжнародної кадрової академії при ЮНЕСКО та Раді Європи. Ю.І. Козін є автором понад 30 винаходів, 50 раціоналізаторських пропозицій, впроваджених у роботу клінік ХНМУ, ХМАПО, обласних та районних лікарень Харківської, Полтавської, Сумської та Белгородської областей. Висококваліфікований хірург-уролог, він щороку виконує 50 – 60 операцій підвищеної складності, є талановитим викладачем, який проводить практичні заняття, читає лекції для студентів, субординаторів та лікарів-інтернів. У 1984 р. вперше в Україні Ю.І. Козін розпочав розробку та впровадження методів озонотерапії, новизна та пріоритетність цих методів у лікуванні різноманітних патологічних процесів підтверджені понад 20 патентами України. Свої методи лікування він практикує в Державній установі «Інститут загальної та невідкладної хірургії АМНУ».

На презентації були присутні журналісти телевізійного каналу ОТБ. У передачі «Фабрика ідей», яка транслювалася на обласному телебаченні, докладно йшлося про презентацію винаходу: завідувача відділом науково-

інформаційного забезпечення інноваційних процесів В.Г. Прохорова розповіла про значимість таких винаходів. Інформація про захід також пролунала у новинах на обласному радіо.

16 грудня. У відділі «Україніка» відбулися чергові краєзнавчі читання з циклу заходів до 125-річчя ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Завідувач науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів І. Я. Лосієвський познайомив краєзнавців з історією формування фондів Бібліотеки, продемонстрував деякі цікаві видання та документи, зокрема першу «матеріальну книгу», до якої заносилися відомості про надходження до книгозбірні.

19 грудня. Завідуюча сектором відділу інформаційно-бібліографічної роботи В.І. Черкашина виступила з повідомленням на тему «Нова веб-форма Корпоративної віртуальної довідкової служби наукових бібліотек Харкова» на семінарі-практикумі **«Актуальні питання наукової каталогізації у сучасних умовах»** у Харківській центральній міській бібліотеці.

20 грудня. У межах заходів з підвищення кваліфікації персоналу Бібліотеки завідуючою відділом впровадження бібліотечно-інформаційних систем і технологій та підтримки баз даних А.В. Підгайною було проведено семінар **«Інновації в інформаційному обслуговуванні користувачів ХДНБ ім. В.Г. Короленка»**.

21 грудня. У відділі літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків проходило засідання Американського клубу, присвячене християнським різдвяним традиціям: церковним співам, легендам, віршам, благодійній діяльності різних фондів і приватних осіб напередодні свята. Присутніх зацікавила розповідь про різноманітні вертепи, що їх виготовляють, встановлюють та колекціонують громадяни США.

21 – 22 грудня. Головний бібліотекар відділу «Україніка» О. М. Дмитрієва відвідала семінар з питань створення електронної бібліотеки «Культура України», організований Національною парламентською бібліотекою України. З 2011 р. ХДНБ ім. В. Г. Короленка

є одним з учасників проекту створення цього електронного ресурсу. Складовою частиною заходу став тренінг з поціфровування та обробки документів.

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків для фахівців Академії неперервної освіти Харкова було проведено День інформації за темою **«Організація навчання англійській мові в контексті компетентнісного підходу»**.

27 грудня. У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів пройшов тематичний вечір **«Примите наши поздравления...»**. Члени Всеукраїнського конгресу літераторів, музиканти-вокалісти, привітали працівників Бібліотеки зі святами – Новим роком та Різдвом Христовим. Романси у виконанні А. Годіна викликали щире захоплення присутніх. Святковий настрій створили мініатюри із роману Іллі Ільфа і Євгена Петрова «Дванадцять стільців» у виконанні Т. Стогової та О. Яненко. Свої гуморески прочитали поети Л. Шептовицький, М. Варвільський, І. Коваль.

29 грудня. В актовому залі Бібліотеки відбувся святковий вечір **«Новорічна казка»**. Дід Мороз, Снігуронька, Баба Яга, Зима, Дракон та інші казкові персонажі привітали глядачів з Новим роком. Ролі виконували маленькі артисти – діти та онуки працівників – Катя і Ксенія Галюк, Вероніка Погребняк, Саша Козоріз, Сергій Торяник, Вікторія Наріжна, Таня Балібок, Маша Рябініна. Юним глядачам та артистам були вручені призи та солодощі.

* * *

жовтень-грудень

- Завершено другий етап конкурсу наукових робіт з бібліотекознавства, бібліографознавства та історії бібліотечної справи серед працівників ХДНБ ім. В.Г. Короленка. На розгляд оргкомітету було подано 70 робіт, серед яких статті, каталоги, звіти про науково-дослідну роботу, електронні проекти та ін. Головним бібліотекарем науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства А.Л. Шалигановою,

секретарем оргкомітету конкурсу, в кабінеті бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної організована виставка-перегляд конкурсних робіт для опрацювання членами журі. Підбиття підсумків конкурсу та урочисте привітання переможців має відбутися у 2012 р.

- У читальному залі відділу інформаційно-бібліографічної роботи для користувачів-початківців Інтернет-центру щомісяця проводилися навчальні лекції за темами: «Пошукова система "Яндекс"» (жовтень); «Пошук праці в Інтернет» (листопад); «Пошук законодавчих актів на сайтах офіційних державних установ» (грудень).

2 ПРАЦІВНИКИ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА – ЮВІЛЯРИ 2011 РОКУ

22 березня виповнилося 50 років *Ірині Юріївні Пономаренко*, бібліотекарю I категорії сектору обслуговування користувачів відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків. Ірина Юріївна одержала вищу освіту у 1984 р. у Харківському державному університеті ім. О.М. Горького за спеціальністю філолог, викладач французької мови, перекладач. Працює у Бібліотеці з 1987 р., спочатку бібліографом у відділах комплектування, мистецтв, а з 1994 р. бібліографом I категорії у секторі обслуговування читачів відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків. Ірина Юріївна забезпечує якісне обслуговування читачів у читальному залі відділу; бере участь у формуванні підсобного фонду та забезпечує його зберігання; здійснює перегляд нових надходжень з метою відбору для підсобного фонду відділу; займається прийомом та обліком видань. Ірина Юріївна має заслужений авторитет у колективі. Її поважають за тактовність, уміння знаходити спільну мову з читачами та колегами. Колектив відділу та Бібліотеки щиро вітає ювіляра і зичить їй здоров'я, творчої наснаги і благополуччя.

17 квітня виповнилось 50 років *Наталі Михайлівні Стрижак*. Трудовий шлях Наталя Михайлівна розпочала у 1978 р. у відділі обробки документів та організації алфавітних каталогів. У цьому ж відділі вона працює дотепер. Заочно закінчила Харківський державний інститут культури (ХДІК), отримала спеціальність бібліотекаря-бібліографа.

Протягом багатьох років займається формуванням бібліографічних записів в електронному каталозі на всі види документів та складанням аналітичних бібліографічних описів журнальних статей. До своїх обов'язків ставиться сумлінно. Робота, яку виконує Наталя Михайлівна, не потребує перевірки, тому що зроблена на високому професійному рівні. Н.М.Стрижак працелюбна, постійно підвищує свою кваліфікацію. Своїм високим інтелектуальним рівнем Наталя Михайлівна привертає до себе увагу колег, вона є цікавим співрозмовником, відповідальна, доброзичлива, співчутлива, дисциплінована, користується повагою й авторитетом у колективі.

17 квітня відзначила 65-річчя завідувача сектором комплектування та міжнародного книгообміну відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків **Людмила Еммануїлівна Міллер**. У 1969 р. Людмила Еммануїлівна закінчила Харківський державний університет ім. В.Н. Каразіна за спеціальністю перекладач-референт, фахівець з автоматизованої обробки інформації. Працює у ХДНБ ім. В.Г. Короленка з 1994 р. Забезпечує якісне, науково обґрунтоване комплектування основного, спеціалізованих та підсобних фондів Бібліотеки документами іноземними мовами, а також ведення міжнародного книгообміну з бібліотеками зарубіжних країн. Вільно володіє англійською мовою, веде листування з видавництвами, редакціями, фірмами, фондами, зарубіжними установами та організаціями. Людмила Еммануїлівна добросовісна, дисциплінована, має авторитет у колективі. У 1999 р. нагороджена почесною подякою ХДНБ ім. В.Г. Короленка до Всеукраїнського дня бібліотек. Колектив відділу та Бібліотеки вітає Людмилу Еммануїлівну і бажає їй благополуччя, натхнення, оптимізму.

28 квітня відзначила 50-річний ювілей **Марина Станіславівна Карпова** – бібліотекар 1 категорії відділу наукової організації і використання основного фонду. Марина Станіславівна закінчила ХДІК у 1986 р. за спеціальністю бібліотекар-бібліограф. У Бібліотеці працює з 2000 р. у відділі наукової організації та використання основного фонду. Є високоосвіченим відповідальним фахівцем, працює на різних ділянках. У секторі оперативного обслуговування користувачів Марина Станіславівна відповідає за підготовку документів до опрацювання у

палітурні та відновлення дефектної літератури. Марина Станіславівна бере активну участь у житті колективу. Колеги поважають і цінують її за порядність, людяність, щирість сумлінне ставлення до своїх обов'язків.

23 травня виповнилося 55 років **Наталії Львівні Мановій**, провідному бібліотекарю відділу «Україніка». Трудову діяльність у Бібліотеці Наталія Львівна розпочала у 1973 р. Працювала бібліотекарем, старшим бібліотекарем, старшим методистом. Без відриву від роботи закінчила ХДІК. З 1993 р. обіймала посаду бібліотекаря I категорії, а з 2006 р. – провідного бібліотекаря сектору наукової бібліографії відділу «Україніка». У доробку Н. Л. Манової – наукові статті, 15 бібліографічних посібників, присвячених історії Харківщини і видатним діячам української літератури у серіях «Повернені імена» та «Діячі української діаспори». Наталія Львівна – один із створювачів електронної бази даних «Пам'ятні дати України, Слобожанщини». Її робота відзначається скрупульозністю і глибоким вивченням матеріалу.

28 травня виповнилося 65 років **Ганні Василівні Акуловій**, бібліотекарю відділу «Україніка». Вона прийшла на роботу в ХДНБ ім. В. Г. Короленка у 1987 р. Сьогодні Ганна Василівна грамотно й оперативно здійснює комп'ютерний набір рукописів бібліографічних покажчиків та інших матеріалів відділу. Вона надає допомогу укладачам у підготовці бібліографічних покажчиків. Г. В. Акулова є представником однієї з династій короленківців. Її мати, харківська поетеса О. Т. Бондаренко, багато років працювала у відділі систематизації документів та організації систематичних каталогів. Колеги поважають і цінують Ганну Василівну за чуйність, доброзичливість, щире і відкрите серце.

15 червня виповнилося 50 років **Світлані Андріївні Костиній**, бібліотекарю I категорії відділу наукової організації та використання основного фонду. Роботу в Бібліотеці розпочала з 1978 р. У 2001 р. звільнилася за сімейними обставинами. З 2005 р. Світлана Андріївна працює в секторі контролю. У 2008 р. без відриву від роботи закінчила Харківське училище культури. У секторі контролю працює на прийомі, реєстрації та видачі документів до читального залу, на виставки, робочий абонемент. Забезпечує збереження бібліотечних фондів в процесі

обслуговування. До роботи ставиться сумлінно, відповідально виконує свої посадові обов'язки. Колектив відділу та колеги вітають Світлану Андріївну з цією знаменною датою.

23 червня. Адміністрація та колектив Бібліотеки вітали завідувачку науково-методичного відділу *Олену Петрівну Куніч*, яка народилася у 1956 р. Трудова біографія Олени Петрівни розпочалася у методичному відділі Ворошиловградської ОУНБ ім. О.М. Горького після закінчення ХДК. Вона працює у науково-методичному відділі ХДНБ ім. В.Г. Короленка з 1978 р., який очолює з 1990 р. О.П.Куніч бере участь в організації і координації діяльності Бібліотеки як всеукраїнського методичного центру, забезпечує розробку пропозицій до нормативно-правових документів державної сфери дії, проведення наукових заходів з підвищення професійної культури фахівців бібліотечної галузі Харківщини, країни. Олена Петрівна також бере участь в організації наукових конференцій, міжнародних та всеукраїнських наукових читань. О.П. Куніч є укладачем першого наукового збірника, що висвітлює внесок академіка Д.І. Багалія у розвиток бібліотечної справи, бібліотекознавства, ХДНБ ім. В.Г. Короленка та інших найбільших бібліотек країни, бере участь у підготовці інформаційного бюлетеня «*Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка*», в укладанні бібліографічних покажчиків видань ХДНБ ім. В.Г. Короленка та літератури про її діяльність, в організації при науково-методичному відділі читального залу бібліотекознавства, реорганізованого в кабінет бібліотекознавства ім. Л.Б. Хавкіної (2011), проведенні міжвідомчих загальноміських днів фахівця-бібліотекаря «*Нове у бібліотечній справі*». За участі Олени Петрівни здійснюється співробітництво ХДНБ ім. В.Г. Короленка та НІБ України бібліографічними засобами шляхом підготовки науково-методичним відділом ретроспективних бібліографічних покажчиків з історії бібліотекознавства та бібліографознавства, видається серія методичних посібників «*В бібліотеках Східної України*». О.П. Куніч очолює секцію науково-методичної роботи при Харківському бібліотечному товаристві, організує роботу методичної служби Бібліотеки у віртуальному просторі (блог «*Колегам-бібліотекарям*»). У доробку О.П. Куніч понад 90 публікацій у фахових виданнях. Тактовну, принципову О.П. Куніч поважають колеги у Харкові та в регіонах України. Вона нагороджена Почесною грамотою Міністерства культури і туризму

України за вагомий особистий внесок у створення духовних цінностей та високу професійну майстерність (2006), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку бібліотечної справи, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм (2011).

10 серпня колектив відділу наукової організації використання основного фонду тепло вітає з 55-річчям *Тетяну Дмитрівну Булигін*, бібліотекаря сектору обліку нових надходжень та вилучення документів. У 1980-х роках Тетяна Дмитрівна закінчила Харківський політехнічний інститут. З 1992 р. працює в ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Оперативно і професійно виконує службові обов'язки. У колективі Бібліотеки поважають і цінують Тетяну Дмитрівну за відповідальність, тактовність, доброзичливість.

10 серпня виповнилося 55 років *Марині Василівні Пуляєвій*, провідному бібліотекарю сектору депозитарного зберігання відділу наукової організації використання основного фонду. Марина Василівна одержала вищу освіту в ХДІК у 1981 р. Вперше прийшла до ХДНБ у 1976 р., згодом звільнилася, а у 1996 р. повернулася до Бібліотеки. За короткий час освоїла всі технологічні процеси, проявила себе надзвичайно працьовитим, ініціативним фахівцем. Завдяки високому професіоналізму здатна приймати вірні управлінські рішення, тому їй доручено виконувати обов'язки завідувачки сектором. М.В.Пуляєва користується заслуженим авторитетом у колективі. Її поважають не лише за професіоналізм, а й за чуйність, доброту, вміння знаходити спільну мову з колегами, навчати і передавати свій досвід молоді.

26 серпня відзначила 60-річчя провідний фахівець сектору обробки фондів та організації каталогів відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків *Тетяна Григорівна Омеляненко*. Після закінчення у 1975 р. Харківського державного університету ім. О.М. Горького за спеціальністю філолог, викладач французької мови та літератури Тетяна Григорівна почала працювати в Бібліотеці спочатку бібліографом, а з 1994 р. провідним фахівцем у секторі обробки фондів та організації каталогів. Тетяна Григорівна – висококваліфікований фахівець, користується повагою у співробітників відділу. Вона надає консультативну

допомогу співробітникам Бібліотеки з питань каталогізування видань іноземними мовами, систематизує документи іноземними мовами, редагує алфавітний та систематичний каталоги видань іноземними мовами; складає картки для алфавітно-предметного покажчика до систематичного каталогу; бере участь у рекаталогізуванні видань іноземними мовами. Контактна, комунікабельна, тактовна, Т.Г.Омельяненко завжди готова надати допомогу, завдяки цим якостям здобула повагу та авторитет у колективі. За сумлінну роботу вона неодноразово була відзначена подяками та преміями. Колектив щиро вітає Тетяну Григорівну і зичить їй здоров'я, творчої наснаги, успіхів у роботі.

29 вересня святкувала 55-річчя **Людмила Віталіївна Волошина**, головний бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства. Професійний шлях Людмила Віталіївна розпочала після закінчення ХДІК у 1979 р. Багато років віддала роботі в публічних і наукових бібліотеках Харкова. З 2002 р. Л.В.Волошина працює в ХДНБ ім. В.Г. Короленка на посаді головного бібліотекаря. За її участі здійснюються дослідження загальнодержавного рівня та регіональні. Нею завершено збір даних до довідника «Бібліотеки Харкова». Л.В. Волошина є співукладачем довідника «Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. Події, факти». Має публікації у фахових виданнях України. Людмила Віталіївна працює над підвищенням професійного рівня: успішно закінчила «Базовий курс роботи з комп'ютером та основ роботи в системі Інтернет» при НТУ «ХП», курси при Інституті безперервної освіти Академії керівних кадрів за темою «Проектна діяльність бібліотек», «Школу бібліоменеджера». Колеги поважають Людмилу Віталіївну за професіоналізм, працездатність, організаторські здібності, ввічливість і комунікабельність. За багаторічну сумлінну працю вона неодноразово нагороджувалася адміністрацією Бібліотеки. За високий професіоналізм, особистий внесок у розвиток бібліотечної справи Харкова Л. В. Волошина нагороджена почесною подякою Харківського міського голови (2010), а з нагоди 125-річчя ХДНБ ім. В.Г. Короленка – почесною подякою за особистий внесок у розвиток Бібліотеки (2011).

7 жовтня відзначила 65-річчя **Вікторія Валентинівна Колесник**, яка з 1992 р. працює у ХДНБ ім. В.Г. Короленка у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів. З 2009 р. обіймає

посаду завідувачої сектором патентної документації. Працьовита, ввічлива з читачами, чуйна Вікторія Валентинівна відповідально ставиться до виконання посадових обов'язків. Роботу підлеглих організовує так, щоб патентний фонд, що майже весь знаходиться у відкритому доступі, завжди був у належному стані – забезпечує своєчасне знепилення, перевірку правильності розстановки, оформлення та опрацювання. За фахом В.В. Колесник – інженер-хімік, і це дуже їй допомагає при обслуговуванні користувачів для правильного визначення запитів у пошуку необхідної інформації. Вікторія Валентинівна користується повагою у колективі, дисциплінована, сумлінна та працелюбна.

15 листопада виповнилося 55 років *Наталі Володимирівні Мягих*, завідувачій сектором технічної обробки документів і складання БО документів відділу наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів. Після закінчення ХДК у 1982 р. вона прийшла до ХДНБ ім. В.Г. Короленка і працює тут протягом 30 років. Н.В. Мягих виконує великий обсяг виробничої та наукової роботи, систематично підвищує свою кваліфікацію. За короткий час опанувала процеси наукової обробки документів, бере участь у роботі з внесення змін та доповнень до чинної технології циклу «Шлях документа ...», у розробці інструкцій з технічної обробки документів за видами видань. Після реорганізації сектору технічної обробки документів робочі функції завідувачої сектором значно розширились, проте з цією роботою вона успішно справляється. Колеги поважають Наталю Володимирівну як організатора, кваліфікованого фахівця, ініціативну, вимогливу, чуйну людину.

24 листопада відзначила 55-річчя *Алла Олександрівна Насонова*. Випускниця Харківського педагогічного інституту ім. Г.С. Сковороди 28 років віддала бібліотечній справі: у 1983 – 1991 рр. працювала в Книжковій палаті УРСР бібліографом і майже 20 років працює бібліотекарем 1 категорії в секторі наукової обробки періодичних видань відділу наукової обробки документів і організації алфавітних каталогів ХДНБ ім. В.Г. Короленка. За цей час Алла Олександрівна досконало оволоділа процесами обробки періодичних видань та складанням аналітичних БЗ, складанням БО журналів в електронному режимі. Вона постійно підвищує свою кваліфікацію. Регулярно читає професійні журнали, вивчає досвід роботи інших бібліотек з питань наукової обробки

періодичних видань. Робота в секторі потребує дисциплінованості, оперативності, відповідальності і всі ці якості Аллі Олександрівні притаманні. Колеги поважають її за професіоналізм, комунікабельність, скромність, надійність.

25 грудня виповнилося 65 років *Лідії Федорівні Бондаренко*, бібліотекарю 1 категорії відділу «Україніка», яка працює в ХДНБ ім. В.Г. Короленка з 1979 р. Лідія Федорівна зарекомендувала себе бібліографом високої кваліфікації. Вона є укладачем багатьох фундаментальних бібліографічних покажчиків техніко-економічної тематики, які користуються попитом у науковців. Лідія Федорівна зробила вагомий внесок у створення українського бібліографічного репертуару. За її участю здійснювалася підготовка друкованих каталогів «Книги українською мовою у фондах ХДНБ ім. В.Г. Короленка» – складової частини українського бібліографічного репертуару. Завжди активна і працьовита Лідія Федорівна щиро ділиться своїм досвідом з колегами. Цій людині притаманна сумлінність у роботі, відданість справі, порядність і щирість.

З НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

3.1 Видання, підготовлені працівниками Бібліотеки

Бібліографічний покажчик : [літ. про Харк. обл. палац дит. і юнац. творчості / уклад. О. М. Дмитрієва] // Першому – 75. Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості: сторінки історії... – Х., 2011. – С. 124 –143.

Бібліотека в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка. Нариси. – Х.: РА «ІРІС», 2011. – 240 с.

Ювілейне видання містить нариси працівників Бібліотеки, що висвітлюють різні періоди історії книгозбірні, від утворення до сьогодення.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство : звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. Вип. 2-3 (квіт. – верес.) / Держ. закл. «Харк. держ. наук б-ка ім. В.Г. Короленка», Асоц. сучас. інформ.-бібл. технологій, Харк. регіон. від-ня УБА «Харк. бібл. т-во» ; [уклад. Л.В. Глазунова]. – Х., 2011. – 44 с.

Каталог містить інформацію про документи з питань бібліотечної, науково-інформаційної діяльності, що надійшли до найбільших харківських бібліотек у квітні – вересні 2011 р. Відображені друковані видання, електронні ресурси українською та російською мовами.

Бібліотечно-інформаційне забезпечення виробничої сфери, економіки, бізнесу обласними універсальними науковими бібліотеками України : з досвіду роботи / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» ; [уклад. Г.Д. Ковальчук]. – Х., 2011. – 19 с.

Проаналізована діяльність обласних універсальних наукових бібліотек України з бібліотечно-інформаційного забезпечення сфери виробництва, бізнесу, економіки за останні два роки.

Від ХІХ до ХХІ ст. : трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства : до 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12 – 14 жовт. 2011 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка»; [уклад. О.П. Куніч; редкол.: В.Д. Ракитянська та ін.]. – Х. : РА «ІРІС», 2011. – 368 с.

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 125-річчю ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Подано матеріали з історії розвитку бібліотечної та архівної справи, бібліотекознавства, про роль бібліотек в системі формування культурно-інформаційного простору, нові ресурси і можливості сучасної бібліотеки. Спеціальний розділ присвячений проблемам висвітлення культурної спадщини за допомогою музейних та архівних засобів, впровадження віртуальних комунікацій в архівній діяльності. Видання призначене для фахівців бібліотечно-інформаційної сфери, а також культурологів, істориків, краєзнавців.

Документи з бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : каталог / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Королен-

ка» ; [уклад.: А.М. Перепеча, Л.В. Глазунова]. – Х., 2011. – Вип. 4 : (1941–1950). – 51 с.

У четвертому випуску каталогу відображені офіційні, наукові, науково-популярні, виробничі та довідкові документи з бібліотекознавства, бібліографознавства і книгознавства українською та російською мовами, видані у 1941 – 1950 рр. Видання адресоване працівникам бібліотек, викладачам, аспірантам, студентам вищих навчальних закладів документно-інформаційного профілю, культурологам.

Зведений каталог іноземних наукових журналів, що надійшли до бібліотек м. Харкова в 2010 р.: Природничі науки. Техніка. Сільське господарство. Медицина / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка»; уклад.: Н.В. Лубенська, В.А. Долбня. – Х., 2011. – 26 с.

Каталог містить відомості про іноземні періодичні видання з природничих наук, техніки, сільського господарства та медицини, одержані тринадцятьма бібліотеками Харкова в 2010 р.

Регіональні чинники економіки України : бібліогр. показч. [Електронний ресурс] / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка»; [уклад. Л.Ф. Бондаренко]. – Х., 2011. – 264 с. – Режим доступу: http://korolenko.kharkov.com/vydav/vydav_1.html

Показчик містить відомості про літературу, видану протягом 2000 – 2010 рр., що характеризує основи державної регіональної політики України, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку регіонів і держави в цілому. Видання розраховане на економістів, працівників органів державного управління та місцевого самоврядування, науковців.

Українське бібліотекознавство в історичному вимірі : за матеріалами Міжнар. наук. читань з нагоди 105 річниці відділу бібліотекознавства. До 140-річчя від дня народження Л.Б. Хавкіної / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка» [уклад. О.П. Куніч]. – Х.: Фоліо, 2011. – 156 с.

Збірник містить матеріали доповідей та повідомлень з питань становлення та розвитку вітчизняного бібліотекознавства, інформаційно-бібліографчного забезпечення фахових потреб бібліотекарів, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників бібліотечних установ, модернізації науково-методичної діяльності в умовах інформатизації бібліотек.

Харьков : справ. по названиям : 7000 улиц, площадей, скверов, районов... / Харьк. нац. пед. ун-т им. Г.С. Сковороды, Гос. арх. Харьк. обл., Харьк. гос. науч. б-ка им. В.Г. Короленко, Центр краеведения Харьк.

нац. ун-та ім. В.Н. Каразіна; [сост.: Е.Н. Дмитриева, Е.В. Дьякова, Н.М. Харченко; под. общ. ред. С.М. Куделко]. – Харьков: САГА, 2011. – 432 с.

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка : (1886 – 2011): каталог видань Бібліотеки та публікацій про її діяльність: / ДЗ «ХДНБ ім. В.Г. Короленка»: [уклад.: О.П. Куніч, Н.І. Полянська, Т.О. Сосновська, В.О. Ярошик, Т.Л. Кульшицька, А.О. Черевко; наук. консультант В.В. Сєдих]. – Х., 2011. – 485 с. – (До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка).

Посібник містить бібліографічні відомості про видання ХДНБ ім. В.Г. Короленка та публікацій про її діяльність за 1886 – 2011 рр. Представлено 4892 бібліографічні описи. Довідковий апарат складається з передмови, допоміжного (іменного) покажчика, списків скорочень та використаних джерел. Видання адресоване фахівцям бібліотечної справи, бібліотекознавцям, культурологам, викладачам, аспірантам і студентам навчальних закладів культури.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : інформ. бюл. 2011. Вип. 2 (50) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка» ; [уклад.: О.П. Куніч, А.М. Перепеча, М.Є. Корнієнко]. – Х., 2011. – 34 с.

Висвітлюються події у ХДНБ ім. В.Г. Короленка у квітні – червні 2011 р.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка: інформ. бюл. 2011. Вип. 3 (51) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка» ; [уклад.: О.П. Куніч, А.М. Перепеча, А.А. Тищенко]. – Х., 2011. – 25 с.

Висвітлюються події у ХДНБ ім. В.Г. Короленка у липні – вересні 2011 р.

3.2 Статті працівників

Бібліографічний покажчик : [літ. про Харк. обл. палац дит. і юнац. творчості / уклад. О.М. Дмитрієва] // Першому – 75. Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості: сторінки історії – Х., 2001. – С.124 –143.

Бібліотека в історичному просторі трьох епох. До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. Нариси. – Х.: РА «ІРІС», 2011. – 240 с.

Із змісту: *Епоха перша. Древолюційний Харків – бібліотечна столиця України.* **Полянська Н.І.** Передісторія: перші бібліотеки на Харківщині. – С.8–19; **Сафонова В.В.** Фундатори вітчизняної бібліотечної науки у харківській громадській. – С.20 – 29; **Корнієнко М.Є.** Любов Борисівна Хавкіна. Харківський період діяльності. – С.30 – 35; **Танько О.І.** «Зразкова і найбільш видатна». – С.36–59; **Куніч О.П.** Перше правління Харківської громадської бібліотеки. – С.60 – 67; **Танько О.І.** Від флігеля до бекетовського палацу. – С.68 – 81; **Лосієвський І.Я.** У роки першої російської революції. – С.82 – 91. *Епоха друга. У країні Рад.* **Антонова В.Р.** «Революційний тримайте крок!». Бібліотека у 1917 – 1934 рр. – С. 94 – 114; **Лосієвський І.Я.** Напроти течії. – С.116 – 131; **Дмитриченко І.В.** Репресовані люди. Б.О. Борович. – С.132 – 137; **Борисенко Н.П.** Загратовані книги, або Книжковий геноцид. – С.138 – 145; **Лосієвський І.Я.** Факти і легенди часів окупації. Нюрнберзький процес. – С.146 – 163; **Лосієвський І.Я.** Подолання руїни. – С.164 – 173; **Мірошникова В.В.** Опорна база партійних організацій в ідеологічній роботі (1950 – 1980 рр.). – С.174 – 181; **Прохорова В.Г.** Провідник науково-технічного прогресу (1943 – 1990). – С.182 – 189; **Танько О.І.** Бібліотека змінює «обличчя». – С. 190 – 197. *Епоха третя. Часи незалежності.* **Мірошникова В.В.** Бібліотека національного значення. – С.200 – 209; **Істоміна В.В.** Бібліотека і світ. – С.210 – 217; **Мірошникова В.В.** Традиції + інновації / В.В. Мірошникова, **Н.І.Капустіна.** – С.218 – 225.

Від ХІХ до ХХІ ст. : трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства : до 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12 – 14 жовт. 2011 р. / Держ. закл. «Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка»; [уклад. О.П. Куніч; редкол.: В.Д. Ракитянська та ін.]. – Х., 2011. – 385 с.

Із змісту: *Розділ 1. Історичні вектори розвитку бібліотечної справи та бібліотекознавства.* **Ракитянська В.Д.** Шлях у 125 років. – С.9 – 18; **Сафонова В.В.** Фундатори вітчизняної бібліотечної науки – діячі Харківської громадської бібліотеки. – С.47 – 61; **Корнієнко М.Є.** Мульт-

тимедійний проект «Любов Борисівна Хавкіна: харківський період діяльності». – С.62 – 65; **Тіщенко А.А.** Бібліотечний аспект громадської діяльності В.І.Вернадського. – С.88 – 93; **Прохорова В.Г.** З історії створення та розвитку відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка / В.Г.Прохорова, **Т.С.Антипова.** – С. 93 – 101; **Лосієвський І.Я.** Діяльність книгознавчої групи ХДНБ ім. В.Г. Короленка у 1934 – 1949 рр. («Габелєвський період»). – С.101 – 107; **Ярошик В.О.** Бібліограф та дослідник рідного краю Т.Г. Шерстюк (до 90-річчя від дня народження). – С.118 – 122. *Розділ 2. Бібліотеки в системі формування культурно-інформаційного простору.* **Ходарєва Ю.В.** Книга харківських видавництв у фокусі читацького попиту. – С.167 – 172; **Ковальчук Г.Д.** До проблеми бібліотечно-інформаційного забезпечення сфери виробництва, економіки, бізнесу (з досвіду роботи ОУНБ України) – С.192 – 200; **Полянська Н.І.** Краєзнавча діяльність ХДНБ ім. В.Г. Короленка: здобутки, пошук нового. – 200 – 206; **Глазунова Л.В.** Професійні комунікаційні канали для бібліотечних фахівців: ресурси віртуальної служби «Колегам-бібліотекарям» ХДНБ ім. В.Г. Короленка. – С.257 – 259. *Розділ 4. Бібліотеки, архіви, музеї: соціокомунікаційний обмін.* **Ісасенко О.Я.** Система особових архівних фондів діячів науки та культури в Харківській державній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка: стан та перспективи розвитку. – С. 314 – 324; **Стрілець Н.О.** Сучасні методи збереження документів в архівах та бібліотеках. – С. 324 – 327; **Сосновська Т.О.** Бібліографія харківських музеїв. – С. 342 – 343; **Шемаєв С.О.** Висвітлення культурної спадщини ХДНБ ім. В.Г. Короленка за допомогою архівних та музейних засобів. – С. 345 – 348.

Гареев К. Узы, соединяющие людей: история и сегодняшний день библиотеки : [К 125-летию ХГНБ им. В.Г. Короленко] // 2000. – 2011. – 28 окт. – С. 5.

Гареев, К. Р. Инновационные направления развития музея истории научной библиотеки (из опыта работы) // Інтеграція бібліотек до соціально-комунікаційних процесів суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 16 листоп. 2010 р., Харків. – Х., 2010. – С.18 – 23.

Розкрито сучасні напрями розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності в контексті створення музею історії наукової бібліотеки.

Краеведы Слобожанщины: биограф. справ. / [сост.: В.О. Соловьев и др.]. – Харьков: Мачулин, 2011. – 160 с. – На обл. назв.: Краеведы Харьковщины.

Наведено біографічні відомості про директора ХДНБ ім. В.Г. Короленка В.Д. Ракитянську, співробітників В.Г. Бикова, О.М. Дмитрієву, І.Я. Лосієвського, С.І. Овчинникову, Н.І. Полянську, Т.О. Сосновську, В.О. Ярошик, колишніх працівників Г.М. Каширіну, Т.Г. Шерстюк (1921–2003), С.Б. Шоломову (1940–2010), багатьох членів клубу «Краєзнавець» при ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Миценко С. Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка – 125 // Культура і життя. – 2011. – 11 листоп.: фот.

Овчинникова С. Микола фон Дітмар: незаслужено забутий засновник харківських заводів та інститутів // Слобід. край. – 2011. – 3 груд.

Прохорова В.Г. Святкування дня винахідника у Харкові / В.Г. Прохорова, В.О. Кривошей // Інтелект. власність. – 2011. – № 11. – С. 70 – 71.

Про науково-практичну конференцію «Проблеми винахідницької та раціоналізаторської діяльності в Харківській області», присвячену Дню винахідника та раціоналізатора України.

Погребняк Н. Прижизненные нотные издания дореволюционного периода: их отображение в электронном каталоге Харьковской государственной библиотеки им. В.Г. Короленко // Бібл. форум України. – 2011. – № 3. – С. 20 – 22.

Подошова Н.В. Значення лінгвістичного забезпечення автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем та проблеми уніфікації інформаційно-пошукових мов для розвитку корпоративної каталогізації // Бібл. форум України. – 2011. – № 3. – С.16. – 20.

Полянська Н.І. «Жовтень» – журнал / Н. І. Полянська, Л. Ф. Бондаренко // Енциклопедія сучасної України. – К., 2009. – Т. 9: Е – Ж. – С. 630 – 631.

Полянська Н.І. Журнали Харьковского губернского земского собрания... // *Енциклопедія сучасної України*. – К., 2009. – Т. 9: Е – Ж. – С. 699 – 700.

* **Полянська Н. І.** Краєзнавча діяльність ХДНБ ім. В. Г. Короленка: здобутки, пошук нового : [тези] [Електронний ресурс] // *І краєзнавчі читання пам'яті П.Тронька. Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України*. – К., 2011. – (Диск опрацьовується).

Ракитянская В.Д. Уникальная визитка Харьковщины : [беседа с директором ХГНБ им. В.Г. Короленко В.Д. Ракитянской] // *Губерния*. – 2011. – №10. – С.16 – 17.

Ракитянська В.Д. Харківський державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка – 125 років // *Бібл. планета*. – 2011. – №4. – С. 33 – 34.

Стогний Е. Через тернии – к ЛАВРам / Е. Стогний, Л. Гонтаренко // *Укр. техн. газ.* – 2011. – 27 груд. – С.15.

Стаття присвячена фахівцю в галузі обробки електричної ізоляції силових трансформаторів, винахіднику і науковцю, Генеральному директору Науково-виробничої фірми «ЛАВР», активному читачеві і спонсору відділу інформаційного забезпечення інноваційних процесів В.П. Лавріненку, який нещодавно пішов із життя.

Українське бібліотекознавство в історичному вимірі: до 140-річчя від дня народження Л.Б. Хавкіної: (за матеріалами Міжнар. наук. читань з нагоди 105 річниці відділу бібліотекознавства) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка»; [уклад. О. П. Куніч]. – Х.: Фоліо, 2001. – 156 с.

Із змісту: **Куніч О.П.** Академік Д.І. Багалій та бібліотечна справа України за (матеріалами «Багаліївського збірника...»). – С. 54 – 59; **Глазунова Л.В.** ХДНБ ім. В.Г. Короленка як центр виробництва бібліографічної інформації з питань бібліотечної справи. – С. 121 – 129; **Шалыганова А.Л.** Идеал и реальность: к портрету молодого библиотекаря научной библиотеки (по материалам исследования). – С.129 – 133; **Перепеча А.М.** Документи з питань бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді ХДНБ ім. В.Г. Короленка (видання другої половини ХІХ – 20-х років ХХ ст.). – С. 133 – 138.

Шалиганова А. Керівник короленківського гарту: Ольга Костянтинівна Лиманська [колишня працівниця Бібліотеки] / А. Шалиганова, К. Гарсєв // Бібл. форум України. – 2011. – № 4. – С. 46 – 47.

Шалыганова А. Федор Иванович Шмит и Харьковская государственная научная библиотека им. В. Г. Короленко // Бібл. форум України. – 2011. – № 4. – С. 9 – 13.

Шемаєв С.А. Пути взаимодействия музейной, архивной и библиотечной сетей // Інтеграція бібліотек до соціально-комунікаційних процесів суспільства: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 16 листоп. 2010 р., Харків. – Х., 2010. – С. 80 – 84.

Висвітлені питання взаємодії музеїв, бібліотек і архівів України, а також можливі шляхи її подальшого розвитку на основі існуючих об'єднань (товариств, асоціацій) цих закладів.

Шемаєв С.О. Напрями взаємодії музеїв, бібліотек, архівів у сучасній системі соціальних комунікацій / С.О. Шемаєв, Г. В. Шемаєва // Культурологія та соціальні комунікації : інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., 8 – 9 груд. 2011 р., Харків / Харк. держ. акад. культури. – Х., 2011. – С. 293 – 204.

Розглянуті сучасні тенденції взаємодії музеїв, бібліотек та архівів, пропонується ряд перспективних напрямів такої взаємодії із застосуванням новітніх комп'ютерних технологій.

4 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Адамович Т. Обитель знаний и духовности // Харьк. изв. – 2011. – 13 окт.

Амирханян Н. Главной библиотеке города исполнилось 125 лет // Комсомол. правда в Украине : харьк. вып. – 2011. – 12 окт. – С. 7.

Басов С. А. Актуальное наследие. К 140-летию Л. Б. Хавкиной // Науч. и техн. б-ки. – 2011. – № 11. – С. 50 – 60.

Згадується харківський період бібліотечної діяльності Л.Б. Хавкіної, зокрема відкриття з її ініціативи у Харківській громадській бібліотеці нотно-музичного відділу, відділу бібліотекознавства.

Бібліотекознавство і бібліографія України. Бібліогр. покажч. за 1 півріччя 2011 року. Вип.82 / Держ. закл. «Нац. Парлам. б-ка України»; [упоряд. О.М. Піхур]. – Х., 2011. – 111 с.

Подано відомості про публікації працівників ХДНБ ім. В.Г. Короленка К. Гареева, В.Прохорової, Є.Стогнія та інших.

Буряковская Т. Труд на благо просвещения // Время. – 2011. – 23 нояб.

У статті до 70-річчя від дня смерті архітектора О.М. Бекетова містяться відомості про його роботу над проектами будівництва і розширення ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Літопис Національної парламентської бібліотеки України : Ч. IV: 1967 – 1991 рр. / Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України» ; авт. кол.: П. Гапченко, С. Зворський ; наук. ред. З. Савіна. – К.: НІБУ, 2011. – 136 с.

Із змісту: С. 35: «Іншим важливим тематичним напрямом досліджень стали вивчення читання різних верств населення. Комплексне республіканське соціологічне дослідження "Книга і читання в житті сучасного села" (1971 – 1972) було першим... Ця ж тема в 1973 – 1974 рр. вивчалася ДРБ УРСР ім. КПРС спільно з **ХДНБ ім. В.Г. Короленка**, КДІК та ХДІК за участю майже всіх обласних універсальних наукових бібліотек у рамках союзного дослідження... " Книга і читання в житті радянського села"»; С. 36: «директор [ДРБ УРСР ім. КПРС] В. Бабич своїм наказом по бібліотеці від 8 червня 1970 р. розпорядився...створити при Вченій Раді чотири секції... До складу секцій входили [спеціалісти ДРБ УРСР ім. КПРС] і кілька авторитетних фахівців із інших наукових бібліотек України – **А. Шибанова** (завідувачка науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка)...»; С. 62: «Загалом на початок 1980-х років фонди рукописних та архівних матеріалів і рідкісних книг, крім Республіканської, мали лише три бібліотеки системи Міністерства культури УРСР: **ХДНБ ім. В. Г. Короленка** (34 тис), ДІБ УРСР (17 тис.), ОДНБ ім. М. Горького (10 тис.)»; С. 71: «В Україні першість у запровадженні ББК зафіксована за провідними бібліотеками Києва, Харкова (**ХДНБ ім. В.Г. Короленка**) та Одеси..."; С. 79: «...Підготовлені працівниками Кабінету [бібліотекознавства] (на основі таблиць ББК) "Таблиці класифікації по розділах Ч73 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство і Ч75

Бібліографія. Бібліографознавство..." використовували у своїй діяльності майже всі науково-методичні відділи наукових бібліотек України, зокрема ХДНБ, ОДНБ...»; С. 101: «...Однак із різних причин бібліотечну громадську організацію – Українську бібліотечну асоціацію – було створено лише в лютому 1995 р., а на регіональному рівні першість була за Харковом, де на базі ХДНБ, Харківської ОУНБ, інших книгозбірень та бібліотечного факультету ХДІК у 1990 р. було започатковано Харківське бібліотечне товариство».

Ефанова М. Харьковские библиотекари ждут сюрприз от известного ученого // Веч. Харьков. – 2011. – 11 окт.

Українські бібліографи : біогр. відом., проф. діяльн., бібліогр. Вип. 3 / Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України» [авт.-уклад.: Н.І. Абдуллаєва; наук. ред. В.О. Кононенко]. – К., 2011. – 192 с.

Із змісту: *Багалій-Татаринова Ольга Дмитрівна.* – С.12 – 13; *Беркович Есфір Семенівна.* – С.17; *Бондаренко (Косміна) Лідія Федорівна.* – С.28 – 29; *Каширіна Галина Миколаївна.* – С.57 – 59; *Лосієвський Ігор Якович.* – С.75 – 76; *Надель Хацкель Соломнович.* – С.84 – 85; *Полянська (Іващенко) Надія Іванівна.* – С.104 – 105; *Созонова (Петросян) Віра Михайлівна.* – С.132; *Сосновська (Зав'ялова) Тетяна Олексіївна.* – С.133 – 135; *Ставинська Рахіль Абрамівна.* – С.135 – 136; *Сумцов Микола Федорович.* – С.139 – 141; *Черниш Борис Якович.* – С.147 – 148; *Шерстюк Тетяна Григорівна.* – С.155 – 157; *Ярошик (Веприцька) Валентина Олександрівна.* – С.160 – 164.

Хавкина Л.Б. Книга и библиотека; авт. вступ. ст. С.А. Басов, И.Н. Качковская. – СПб: РНБ, 2011. – 152 с. – (Библиотековедение: изучая прошлое – создаем будущее; вып.1)

У передмові йдеться про діяльність Л.Б. Хавкіної у Харківській громадській бібліотеці.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ (жовтень-грудень)	4
ЖОВТЕНЬ	4
ЛИСТОПАД	17
ГРУДЕНЬ.....	26
2 ПРАЦІВНИКИ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА – ЮВІЛЯРИ 2011 РОКУ	34
3 НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА	41
3.1 Видання, підготовлені працівниками бібліотеки	41
3.2 Статті працівників	44
4 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ.....	49

Виробничо-практичне видання

Хроніка
Харківської державної наукової бібліотеки
ім. В. Г. Короленка

Інформаційний бюлетень
2011 р. Вип. 4 (52)

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактори:
Є.О. Пахарук, Н.О. Стрілець

Підписано до друку	Формат паперу 60x84 1/16
друк. арк.,	обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж	пр. Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.	